

jrg. 12 nr. 2
zomer /
poletje
2003

Silva

**Vereniging Vrienden van Slovenie
Združenje Prijateljev Slovenije**

Indien onbestelbaar
retour aan:
Tacitusstraat 1
6135 HR Sittard

In deze uitgave:

Colofon / Van de redactie	pag 3
Van de bestuurstafel	pag 4
Aanwinsten bibliotheek	pag 6
De beren komen onze kant op	pag 7
Na kosilu / Uit eten	pag 10
Sloveense salamanders en kikkers	pag 13
Frelih per pen	pag 15
When I look at the world	pag 18
Laatste ontwikkelingen in Slovenie door Alexander Vink	pag 22
S potepanja po Nizozemski.....	pag 24 t.m 30

LIPA is het verenigingsblad van de Vereniging Vrienden van Slovenie en verschijnt 4 x per jaar.

Redactie:

Wisselt 75, 7021 EH Zelhem.

E-mail: f.wolsink@wxs.nl

Meningen die in de LIPA worden geuit,
worden niet noodzakelijk gedeeld door het bestuur.

Kopij voor de volgende LIPA inleveren bij de redactie voor:

15 augustus 2003

Colofon:

LIPA - jrg 12 nr. 2
zomer / poletje
2003

Medewerkers:

Rene Frelüh, Edy Bevk,
Bojan Gorički, Irena Gabrovček,
Silva Hagen-Škoda,
Franci Ravnikar, Dirk Leenvaart,
Willem Roodlieb, Alexander Vink,
Barbara Javomik (ambassade)

Eindredactie:

Fred Wolsink

Redactieadres:

Wisselt 75
7021 EH ZELHEM
e-mail: f.wolsink@wxs.nl

Vormgeving:

Knislow Design te 's-Heerenberg

Drukwerk:

R & M TIEL

Oplage:

170 exemplaren

Uit deze uitgave mag niets
worden overgenomen, tenzij met
bronvermelding.

Losse nummers kunnen worden
besteld door overboeking van
2,50 Euro naar giro 6318199
t.n.v. de Vereniging Vrienden
van Slovenie te Sittard.

© 1991-2003 (ISSN 0928-8376)

Van de redactie

Voor u ligt alweer de 2e LIPA
van dit jaar.

De bedoeling is, dat deze
uitgave begin juni in uw
brievenbus belandt en wij
tijdens de jaarlijkse Piknik met
elkaar van gedachten kunnen
wisselen over het wel en wee
van onze vereniging.

Lees de rubriek "Van de
bestuurstafel" hierover.

Leuke bijdragen hebben we
deze keer ontvangen over
beren, kikkers, relmuizen en
salamanders.

Edy Bevk heeft de oproep van
Silvan Hagen wel heel letterlijk
genomen en schrijft zijn
bijdrage zowel in het Sloveens
als het Nederlands. Heel veel
werk, maar wel erg mooi.
Bedankt !!!

Uw bijdrage aan het welslagen
van dit tijdschrift blijft
onmisbaar.

Misschien dat u tijdens uw
komende vakantie in Slovenie
iets meemaakt, dat u graag
wilt delen met andere leden.

Blijf schrijven naar de redactie.
De LIPA is er immers voor en
door u.

FJW

Van de bestuurstafel

Via deze rubriek willen we u graag op de hoogte houden van de ontwikkelingen binnen onze vereniging.

Inmiddels heeft u een uitnodiging ontvangen voor de jaarlijkse Piknik, die zal worden gehouden op zaterdag 14 juni a.s. op dezelfde locatie als voorgaande jaren, nl. dagrecreatieterrein te Austerlitz. Dit belooft een wel heel bijzondere Piknik te worden en hopelijk zijn de weergoden met ons. Een aantal leden van onze vereniging hebben nl. een muziekgroep gevormd en zullen met Sloveense volksmuziek deze Piknik opluisteren. Verder hebben we tijdens de laatst gehouden ledenvergadering nog geen verantwoording kunnen afleggen over het gevoerde financiële beleid 2001-2002. Inmiddels heeft Siem Edink de stukken over genoemde periode overgedragen aan de nieuwe penningmeester, Bojan Gorički. In combinatie met de Piknik is er dan ook een korte leden vergadering uitgeschreven, waarbij het bestuur verantwoording zal afleggen over het gevoerde beleid en hun plannen presenteren voor de toekomst. Zoals in de uitnodiging te lezen was, is er ook een vacature in het bestuur. We zijn vrijwilligers en elke hulp kan de kwaliteit van onze vereniging verbeteren.

Onze vereniging heeft van ons lid mevrouw Marija Lamallais uit Krimpen aan den IJssel een aantal kinder- en jeugd boeken ontvangen voor de bibliotheek. Elders in deze LIPA staat een opsomming van deze te lenen boeken.

Tijdens het periodiek overleg met de ambassade heeft het bestuur de zorg uitgesproken over de bekendheid c.q. het functioneren van de vertegenwoordiging van Slovenian Tourist Board in Nederland. De media en potentionele NL toeristen komen nog veel te veel bij onze vereniging en andere particulieren terecht om informatie te verkrijgen over de vakantie mogelijkheden in Slovenie. Verder komt de ambassade binnenkort met een eigen website, zodat die van onze vereniging aangepast zal worden en meer gericht zal zijn op onze eigen verenigingsactiviteiten.

Agenda:

za. 14 juni 2003

* Piknik (Austerlitz)

za. 7 februari 2004

* Europabeurs (Deventer)

Slo. radio Amsterdam e.o.
Elke zondagavond
Ether: 101.8 FM en kabel.

Mogen wij ons voor stellen?

De komende lipa's kunt U nader kennismaken met uw bestuur

Hallo allemaal,

Op verzoek van Freddie, onze voorzitter, zal ik me nog maar eens voorstellen, alhoewel ik denk dat de meesten van jullie mij al wel kennen.

Bojan Gorički dus, geboren in Postojna, in het verre jaar 1949, maar al naar 8 maanden naar Maribor verhuisd.

Natuurlijk, hoe kat het anders, ben ik daar naar de lagere school geweest en daarna naar het 1e gymnasium van Maribor. Wij van de 1e vonden de 2e maar niets. En toen ben ik, net 20 jaar jong naar Nederland gegaan. "Holliday love" noemden we dat toen en inmiddels ben ik al bijna 33 jaar getrouwd.

Ik heb sinds mijn komst naar Nederland van alles en nog wat gedaan, eerst in de burger

maatschappij en vervolgens bij de overheid.

In het jaar 1985 ben ik als "diender" bij (voor de kenners) het beste korps van de Gemeentepolitie van Nederland (Amsterdam) in dienst gekomen.

Nu alweer jaren lang politiemans in Zeeland, sinds ruim een half jaar op de Rechtbank in Middelburg. En daar blijf ik. En wel zolang dat ze me met pensioen sturen.

Als iemand me een e-mailtje wil sturen, dan kan dat. Doet dat op bojana@zeeland.nl

Bojan

Slovar - Slovene - Dutch dictionary

Het digitale woordenboek van Arthur Clemens heeft weer een update gekregen. Nu 11.041 woorden en 9.794 voorbeeldzinnen.

Verder is de Slovar website vernieuwd en nu ook in het Nederlands te lezen. Kijk op:

www.dekko.nl/slovar/

Demo te downloaden voor Windows en Mac.

Microsoft
Windows
Home Edition

Aanwinsten bibliotheek

Tijdens de bestuurvergadering op 22 november 1999 (Tiel) is een aanzet gegeven tot de vorming van een Slo / NL documentatiecentrum.

Met de schenking van Marija Lamballais is aan het al aanwezige materiaal een groot aantal kinder en jeugdboek toegevoegd.

Indien er leden zijn met affiniteit tot het beheren van een bibliotheek(je), laat het dan even weten.

Voorlopig zijn de boeken te leen via de voorzitter.

Sloveense kinderboeken:

Allerkleinsten:

* V pragozdu

* Za grajskimi zidovi

Linderliedjes met MC:

* Pika poka pod goro

* Srečali smo mravljo

Eerste woordjes:

* Cvetlica

* Ptiček

* Reka

* Pragozd

* Tu ali tam

Iets oudere kinderen:

* Slovenske Otroške prstne igre

* O ribi velikanki

* Moj dežnik je lahko balon

* Martin Krpan

* Nasukani strah

* O pustu in zakletem gradu

* Muca copatarica

* Ta čudovita zemlja !

* Palčica

* Maček muri

* Štrped

* Odraščanje

* Gozdovi in drevesa

* Dogodivščine na morjih

Idem met geluid:

* Pepelka

* Levji kralj

Nog wat ouder:

* Človeško telo

* Glasba in glasbila

* Skriti zakladi

* Mojo prvo Sveto pismo

Verder:

Pesmi in šege moje dežele

Sloveense radio in Nederland

Woont u in Amsterdam e.o. ?

Dan kunt u elke zondagavond luisteren naar MAVRICA dit is een Sloveense uitzending van radio ZERA.

Samo Niot en Polona Dominik verzorgen dan vol enthousiasme van 19.00 tot 20.00 uur een Sloveens programma. Ook onze

vereniging zal waar mogelijk hieraan medewerking verlenen.

Zo waren we de afgelopen maand uitgenodigd voor een interview. Een prima gelegenheid om iets over de vereniging te vertellen.

Wilt u actueel betrokken zijn ? stem dan af op kabel : 104.6 of ether 101.8 FM

De beren komen onze kant op

Dirk Leentvaar beschreef in het winternummer van 2002 een wandeling naar Sveti Peter.

Een en ander speelde zich af in het gebied zuidelijk van Novo Mesto, in de ruige bergrug Kočevske rog. Dat het domein van zwijnen, herten, vossen, lynxen, wolven, beren en ander wild is. Over die beren gaat dit artikel.

Op een dag stond er eentje te grommen op het schoolplein. Sindsdien heeft Slovenie een berenprobleem. In de bergen wordt jacht gemaakt en restaurants adverteren met berengoulash. Potentieverhogend !

"De relatie tussen mens en de beer is flink in de war".

Het is al lente, maar als we eenmaal het zigeunerdorp gepasseerd zijn en hoger klimmen langs de bergwand verandert de regen in laffe sneeuw. "Kijk, daar!" sist jager Janez Struna. "Nu geen geluid meer maken. De beren zijn ons voor." In het modderige pad is de afdruk van een flinke berenklaauw zichtbaar. Daarnaast een spoor van kleinere afdrukken. Tel daarbij de hopen en hoopjes stront, en volgens jager Struna is er maar 1 conclusie mogelijk: "Een moederbeer van rond de honderd kilo, en een kleinere van vijftig kilo. Moeder en kind, die combinatie is levensgevaarlijk." In het berggebied rond de zuid Sloveense stad Kočevje leven zo'n 400 beren.

Een onopvallend bord langs de weg maakt melding van hun aanwezigheid, in de hoop dat toeristen deze kant opkomen. Maar met veel overtuiging wordt de attractie niet aangekondigd, ook al heeft Slovenie, dat in 2004 toetreedt tot de Europese Unie, zijn zinnen gezet op het verhogen van de inkomsten uit toerisme.

Of het met die beren gaat lukken, is twijfelachtig. "Ze zijn gevaarlijk en hun populatie stijgt", vertelt Rok Feldin van het informatiebureau van de Sloveense overheid. "Dit jaar was de jacht op de beren dan ook een serieuze zaak."

In totaal leven nu 900 beren in Slovenie dat voor 60 procent is bedekt met wouden. Beren waren er altijd al, maar de laatste jaren is de populatie flink gestegen.

Zorgwekkend, vinden de experts. Vooral nadat op een dag een beer zich grommend aandiende op een schoolpleintje in een dorp aan de rand van het woud. Modder aan z'n poten, 150 kilo zwaar.

Ook in de hoofdplaats Ljubljana liep een beer over de weg. De politie moest het beest afschieten. En zelfs in de kustplaats Portoroz stond er plotseling eentje oog in oog met de angstige receptioniste van hotel Riviera.

De beren haalden de voorpagina's en de schrik zat er goed in bij de twee miljoen inwoners van Slovenie.

Sindsdien woedt in Slovenie het debat over het beren probleem, waarin zorgelijke burgervaders en dierenvrienden lijnrecht tegenover elkaar staan.

"De relatie tussen mens en de beer is flink in de war", zegt professor Miha Adamic, als expert "wilde dieren" verbonden aan de universiteit Ljubljana. Volgens Adamic is het gedrag van de beren veranderd omdat de muur tussen mens en beer is weggefallen. "In de bergen en wouden zijn voederplaatsen voor beren. Dat was al zo in de Habsburgse tijd; het is een methode om de beren op afstand te houden. Maar dichterbij de stad leggen jagers ook voederplaatsen aan voor de wilde zwijnen waarop jact wordt gemaakt. Beren komen daar ook op af, raken daardoor meer gewend aan de geur van de mens en zijn minder bescheiden. Ze komen onze kant op."

Langs de Italiaans-Sloveense grens serveren volgens professor Adamic restaurants al berengoulash. "Ze adverteren dat berenvlees de seksuele potentie verhoogt. Of dat waar is, durf ik niet te zeggen, maar het is wel erg lekker".

De laatste honderd jaar groeide de woudoppervlakte in Slovenie met 2000 duizend hectare, als gevolg van de trek naar de steden.

Verlaten landbouwgrond werd

overwoekerd en de woudgrens kroop langzaam dicht naar de stad toe. Adamic: "Gevolg is dat de beer steeds makkelijker de stad in loopt." Een andere reden voor de toename is volgens hem de oorlog in Bosnie, halverwege de jaren negentig. "Veel beren zijn op de vlucht geslagen voor het oorlogsgeweld. Het is moeilijk te bewijzen, maar we troffen beren aan die een poot misten. Waarschijnlijk zijn ze op een landmijn getrapt."

Slovenie probeert het berenprobleem deels op te lossen door beren te doneren aan nationale parken in Spanje, Italië en Frankrijk. Het is een project dat wordt ondersteund door het Europese Lifeprogramma. Ook het lot van de geëmigreerde beren wordt door de Sloveense media op de voet gevolgd, zoals het verhaal over de beer Vida die in Italië in botsing kwam met een auto. Heel Slovenie leefde mee met Vida die in een kliniek in Spormaggiore werd geopereerd.

Een drastischer oplossing voor het berenprobleem kwam uit de koker van het ministerie van Landbouw dat, na advies van de Commissie Groot Vlees, het jachtquotum verhoogde. Voor jagers gold jarenlang een berenquotum van 70. Dat was afgelopen jachtseizoen plotseling 120. Het betekende ook het startsein voor activisten die zich

bekommeren om het lot van de beren.

Publiciste Vanja Pirc, die voor het kritische weekblad MLADINA over de beren schrijft, verdenkt veel boeren en schapenfokkers ervan het probleem te overdrijven om er zelf beter van te worden. "Men heeft ontdekt dat je de door de beren veroorzaakte schade kunt verhalen op de overheid", zegt Pirc. "In 2001 waren er nog maar 123 schadeclaims, het afgelopen waren er dat ineens 503. Boeren zijn begonnen met het fokken van schapen en hebben daarom stukken oerbos gekapt in de natuurlijke leefomgeving van de beer. Dat risico nemen ze bewust. Ze moeten nu niet gaan zeuren."

Maar in de bergen rond Kočevje trekken ze zich niet veel aan van de diervriendelijke lobby in de stad. De regio is arm en de meeste dorpen hebben geen geld om een speciale schoolbus in te zetten, opdat de kinderen veilig naar huis kunnen worden gebracht.

Berenbloed, een lokale likeur, wordt er gedronken. En dat moet volgens professor Adamic letterlijk worden genomen. "In Kočevje worden de beren gehaat!"

In jachtclub Mala Gora, nabij Kočevje, staat jager Janez Struna die middag trots naast een opgezette beer. "In april 2002 geschoten. Hij viel schapen aan, ik

stond op zestig meter van hem vandaan, legde aan, en boeem!". Struna president van de jachtclub, is verantwoordelijk voor 1 van de 30 voederplaatsen in de bergen. Elke jachtclub in de streek beheert een voederplaats. Ladingen vlees worden naar boven gereden. "Maar dat mag binnenkort niet meer, als Slovenie toetreedt tot de Europese Unie", zegt Struna. "De beren komen af op rottend vlees. Die methode is in strijd met de hygiëne-regels van de EU. We weten nog niet hoe het anders moet in de toekomst. Het kan een gevaarlijke situatie opleveren, want als ik die voederplaats niet blijf bevoorraden, komen de hongerige beren naar beneden, naar de dorpen."

In de namiddag gaat hij voorop, het bergpad op. Na een uur wordt de stank van de voederplaats sterker en behoedzaam nadert Struna de open plek in het bos. Op tien meter afstand staan twee beren, moeder en kind. Als bevroren blijft Struna staan en kijkt naar het tweetal dat het pas laat in de gaten heeft. Pas als de beren het op een lopen zetten, durft Struna weer adem te halen.

*Dit verhaal van Tijn Sadee
verscheen in de Volkskrant van
10 mei 2003.*

Reageren ? Schrijf de redactie !

Na kosilu/vecerji v Sloveniji

Nedalec od Rogaske Slatine, blizu Podcetrka leži vasica Olimje. In tu smo poiskali restavracijo, kjer bi radi večerjali (zase in za Vas). Med hribčki in njivami smo nasli restavracijo Haler v Olimju. Takoj smo videli, da so se Halerji "vrgli" na skupine.

Pritlicje restavracije je bilo ob našem obisku zaprto, zato smo se vzspopeli na prvo nadstropje. Seveda smo tam nasli prijazno skupinico kasnih 60 Slovenk in Slovencev, ki so praznovali en praznik ob tapravi slovenski "muzki."

Malo dalje so nas gostitelji povabili v prijetno sobico, v slovenskem stilu opremljeno (prijetni stoli s izrezanim srckom v naslonjalu) in se kaj. Najprej smo si narocili vsak po pol litra temnega piva. Ki ga Halerji sami napravijo. Tudi svetlega napravijo. In, ce gost na zalost ne ve, katerega bi, mu natocijo v kozarec pol svetlega in pol temnega.

Za predjed smo narocili vsi stirje porcijo tatarstega bifteka. To pa pomeni zares velik kroznik, poln neverjetno dobrega sesekljanega surovega bifteka, oblozenega s kislimi gobicami, olivami, feferoni in s prelepo prepecenimi rezinami belega kruha. Nato pa smo seveda narocili merjasca, divjega prasica, ki so nam ga prinesli na mizo v zares okusni

omaki, zraven pa so nam ponudili tudi blitvo in kruhove cmoke. Cmoke so naredili seveda s kruhom, cebulo, moko, poprom, soljo in malo mleka. Ob zvokih harmonike, klarineta, trobente in pojocih Slovenk smo zares uzivali ob "nazalost" preminulem merjascu.

Seveda smo vecer, kako pa drugace, zakljucili z orehovimi palacinkami.

Torej: zelo uspesen kulinaricen vecer v Sloveniji, ki ga midva, Willem in Bojan, priporocava vsem turistom v Sloveniji.

Pa se naslov:
Pivovarna - pivnica
Gostinstvo Haler
Olimje 6
3254 Podcetrtek

Niet ver van Rogaska-Slatina ligt even voorbij Podcetrtek het dorpje Olijmje. Hier zijn we op zoek gegaan naar een restaurant. Te midden van het glooiende landschap ontdekten wij restaurant Haler Olijmje. Duidelijk was dat het restaurant gericht was op groepen toeristen of andere gezelschappen. De beneden verdieping was niet in gebruik zodat we boven een tafel zochten. Zoals we al vermoedden bleek er een gezelschap van ongeveer 60 mensen aanwezig te zijn in de grote zaal inclusief een driemans-band die typisch Sloveense liederen ten

Uit eten in Slovenie

gehore bracht. Naast de grote zaal was nog een kleinere ruimte waar we konden zitten. We bestelden eerst maar een halve liter zwart bier om onze dorst te lessen. Het bier wordt door het restaurant zelf gebrouwen. Men brouwt er een licht bier en een donker bier. Als je dan nog niet weet wat je wilt dan kun je het gemixt krijgen. Ondertussen bestudeerden we de kaart. Wij besloten om als voorgerecht tatarski-biftek te bestellen. Deze schotel bestaat uit champignons in het zuur, olijven, pepers en sla in een heerlijke dressing, met geroosterd witbrood. Vervolgens werd er een heerlijke wildzwijnschotel in saus geserveerd

met blitva (groente wat lijkt op spinazie of andijvie) daarbij een soort broodrollade en salade. De broodrollade bestaat uit: brood, uien, bloem, peper, zout en een beetje melk. Onder de vrolijke tonen van de Sloveense live-band verorberden we ons eten. Om af te sluiten met een dessert dat bestond uit pannenkoekjes met een heerlijke walnoten-vulling. Kortom: weer een geslaagde culinaire afsluiting van een mooie dag in:

Pivovarna pivnica
Gostinstvo Haler, Olijmje 6,
3254 Podcetrtek.

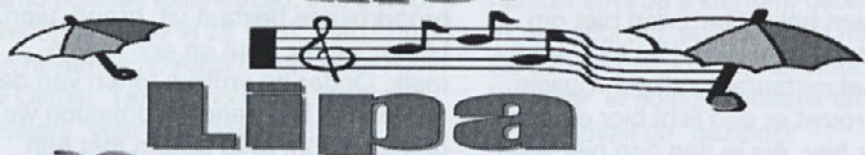
Willem en Bojan.

Foto: Krislow s-Heerenberg

Ansambel

Lipa

**Zaterdag 14 juni
bij de picknick
in
Austerlitz**

Hier kan uw advertentie
komen te staan.

Neem contact op met de
redactie voor info over
de mogelijkheden.

Camping Menina

*Camping with a personal
touch.*

*In North Slovenia,
upper Savinja valley*

Mr. Jorij Kolenc
Varpolje 105
3332 Recica ob Savinji
Tel.: 00386 (0)3 5835 027
GSM: 00386(0)41 771 846
www.campingmenina.com
info@campingmenna.com

Sloveense salamanders en kikkers

Op het moment van schrijven ligt een stapel dia's te wachten om ingeraamt te worden. Op de dia's staan alpenwatersalamanders, gefotografeerd in Drenthe. Niet direct een onderwerp wat thuis lijkt te horen in 'Lipa'. Of toch wel? Aan de hand van deze dia's maak ik gedetailleerde tekeningen van dieren, en die tekeningen vormen weer de basis voor een nieuw boek: 'Dvoživke Slovenie': Amfibieën van Slovenie. Dit boek, geschreven samen met mijn -Sloveense- vrouw, gaat binnenkort verschijnen.

Aan het schrijven van een dergelijk specialistisch boek gaat heel wat vooraf. In feite begint dat met een meer dan gewone belangstelling voor 'al dat leeft'. Zowel mijn vrouw als ik hebben deze belangstelling van jongsafaan. Terwijl zij zich meer bezig houdt met vogelstudie, heb ik me vooral bezig gespecialiseerd in amfibieën, reptielen, zoetwatervis en sprinkhanen. Een mooie combinatie: zij kijkt omhoog, ik kijk naar beneden en we vertellen elkaar wanneer we iets interessants zien. Vanwege deze belangstelling zijn we biologie gaan studeren, het is ook deze belangstelling die ons bij elkaar heeft gebracht.

Amfibieën: dat zijn kikkers, padden en salamanders. Ook Slovenie's meest beroemde diersoort, de Olm, hoort hierbij. Nederland is een 'goed'

voorbeeld van hoe slecht het met deze dieren kan gaan. Amfibieën blijken namelijk bijzonder gevoelig voor veranderingen in het landgebruik: verlaging van grondwaterstand, bemesting, gebruik van bestrijdingsmiddelen, aanleg van wegen en het uitzetten van vis. Al deze bedreigingen hebben ervoor gezorgd dat amfibieën in Nederland sterk achteruit zijn gegaan. Die gevoeligheid verschilt overigens per soort: gewone padden en kleine watersalamanders zijn er nog wel, maar voor boomkikkers en vuurbuikpadjes zijn inmiddels landelijke 'soortbeschermingsplannen' opgesteld om de plaatsen in stand te houden waar de laatste paar voorkomen.

Wanneer Nederlanders voor het eerst in Slovenie komen hebben ze het vaak over het ongerepte, groene landschap. Vergeleken met Nederland is dat inderdaad zo ('nog erger dan Nederland' kan bijna niet...). Toch vinden dezelfde ontwikkelingen plaats in Slovenie. Vooral de vruchtbare valleien en het laagland in het Noord Oosten zijn vrijwel helemaal in cultuur gebracht. De landbouw wordt ook in Slovenie geïntensiveerd om binnenkort de concurrentie binnen de EU aan te kunnen en het snel drukker wordende verkeer vraagt de aanleg van nieuwe (snel) wegen. De ervaring in West Europa leert dat amfibieën hier het

slachtoffer van worden. De meeste mensen zijn tamelijk onbekend met amfibieën en onbekend maakt onbemind.

Er zijn veel misverstanden over amfibieën. Ze zouden vies zijn en ze zouden wratten veroorzaken. Nu hebben de meeste soorten inderdaad gifklieren in hun huid, maar wratten heb ik er nog steeds niet van gehad... Amfibieën zijn vooral een diergroep met een bijzonder boeiende en mysterieuze leefwijze. Ieder voorjaar trekken padden, kikkers van hun overwinteringsplaatsen naar het water, waar zij eieren leggen. Hoe zij dat water terugvinden is nog altijd niet precies bekend. In het water aangekomen maken mannetjes van iedere soort een verschillend geluid om een partner aan te trekken. Vervolgens worden de eieren gelegd, bij iedere soort op een verschillende manier. Uit de eieren komen kikker- en paddenvisjes, die er bij iedere soort wat verschillend uitzien en zich ook verschillend gedragen. Na een aantal weken veranderen zij dan ook in kleine kikkertjes en padjes, die vaak op het land leven.

Het boek beschrijft hoe alle soorten amfibieën te herkennen zijn. Voor de 18 soorten amfibieën die in Slovenie voorkomen zijn in totaal ongeveer 150 tekeningen opgenomen. Iedere tekening is gemaakt aan de hand van speciaal voor dit doel gemaakte foto's. Amfibieën uit verschillende delen van Europa vertonen vaak

kleine verschillen in lichaamsbouw, daarom zijn de meeste foto's ook in Slovenie gemaakt. Een enkele keer is een foto uit Nederland gebruikt, zoals in het al genoemde geval van de alpenwatersalamander. Al met al een hele klus. Die klus klaren we in onze vrije tijd want het blijkt niet eenvoudig te zijn om werk te vinden voor biologen in Slovenie. Vandaar dat ik vooralsnog in Nederland werk en we zoveel mogelijk projectwerk uitvoeren in Slovenie. Momenteel zetten we een eigen organisatie op om het indienen van projectvoorstellen te vergemakkelijken, hopelijk kan ik in een toekomstige 'Lipa' berichten over een verhuizing....

We hopen dat ons boek bij gaat dragen aan een makkelijker herkenning van de amfibieën van Slovenie en uiteindelijk ook aan de bescherming van deze diergroep. Om het zo bruikbaar mogelijk te maken in Slovenie, schrijven we het in het Sloveens. Op het moment van schrijven is nog niet precies bekend hoe het boek te verkrijgen wordt, zodra dat bekend is komt dat op mijn website: www.studiocinqo.com/p_veenvliet

Alpenwassersalamander
Assen, Nederland
(C) Paul Veenvliet

Paul Veenvliet
Stiens (NL)
Grahovo pri Cerknici (SLO)

Identiteit

Wij, Nederlanders, hebben grote problemen met onze identiteit. We zijn niet trots op onszelf. We kunnen niet eens waardig omgaan met onze nationale symbolen. Molens en klompen? We doen er wat lacherig over, we schamen ons er voor; we hebben ze in principe al gedegradeerd tot oubollige museumstukken. Onze perkjes met fraaie tulpen gebruiken wij bij voorkeur om onze hond erin te laten poepen, terwijl de eens zo fiere en vermaarde Betuwe is ingeruild voor een kolossale en schreeuwerige spoorlijn. O.k., eerlijk is eerlijk: tegenwoordig hebben we de Kut-Marokkanen, gammele stadsjunks en Barend & van Dorp, maar om daar nou fier over op te scheppen als je je in het buitenland wilt profileren... Op de een of andere manier kunnen we niet met onszelf omgaan. Dat merk je iedere dag. Wij zijn een beetje de Pontius Pilatus van de hedendaagse wereld. Wij doen en formuleren dingen zo dat niemand ons achteraf iets kwalijk kan nemen, hopen we. Want daar zijn we bang voor. Zeikerds zijn we. De handel in drugs is verboden, maar je mag wel een aantal grammetjes hasj op zak dragen. We steunen de oorlog tegen Irak politiek wel, maar niet militair. De politie loopt in het uitgaanscentrum om de orde te handhaven maar mag niet fouilleren en zo kan ik doorgaan totdat ik in de volgende Lipa zit. Om knotsgek van te worden. Wij voeren

een brede maatschappelijke discussie of we het Sinterklaasfeest op de ons zo vertrouwde wijze nog wel doorgang kunnen laten vinden. Want weet u: die Zwarte Piet, da's een namaakneger. Wij zijn als de dood voor namaaknegers, want een echte neger zou zich eens zwaar beledigd kunnen voelen door zo'n roetmop. Wij gaan straks ook het sprookje over die Zeven geitjes afschaffen, want die werden geloof ik opgegeten en tja, daar moeten we nu toch eens 'n andere wending aan geven, want voordat je het weet, fokt de Vereniging van Vegetariërs en Macrobiotische Veganisten zich daar over op en dat mot niet, want we willen niemand voor de kop stoten en nemen de meest onzinnige bezwaren serieus. Sneeuwwitje en de Zeven Dweren? Weg ermee en gauw, nog nooit zo'n zwaar discriminerend sprookje gehoord want lilliputters, daar moet je niet mee spotten, bovendien is die Sneeuwwitje herself nog maar een jong grietje met een maagdelijke schoonheid, dus hebben wij hier van doen met kinderporno op zijn ergst, zware groepsseks brom ik u, die zeven lilliputters met dat kind op hun slaapkamer en dan ook nog een jager die zich maar net bedenkt om haar het mes tussen de ribben te porren, het lijkt wel een snuff movie en o ja: die heks doet ook een duit in het zakje, bizarre horror. U denkt dat

ik nu overdrijf? Dat ik effetjes de weg kwijt ben? Echt niet. Dit is Nederland, ik vertaal alleen waar wij ons tot op het hoogste niveau druk over maken. Mijn God! We praten over spruitjes als landbouwgif. Het woord 'spruitjeslucht' wordt uitsluitend in een negatieve context gebruikt. Er wordt iets benepens, iets dat bekrompen of zuunig is mee aangeduid, terwijl die spruitjes tegelijkertijd symbool staan voor ons Nederlanders. Hoort u? Wij zijn spruijtes. Dan ga je jezelf toch niet besmeuren door te zeggen dat je een bekrompen geest bent? Hou daar nou eens mee op! Spruitjes zijn heerlijk. Spruitjes zijn on-ge-lo-fe-lijk lekker. Als die knolletjes toevallig nou eens niet typisch Nederlands waren geweest, maar Sloveens dan had je van die Nederlandse poeha-mensen gehad die jaarlijks naar Slovenie op vakantie gaan, en hier tegen iedereen die het maar horen wil gezegd zouden hebben "Daa'ginde' hebben ze van die g'oene bolletjes, ohhh, oover'hee'lijk, zoo lekke', sp'uitjes, culinai'e wonde'tjres". Nederlanders brallen (terwijl ze de Duitsers daar van betichten, ook zo'n merkwaardige gewoonte) als ze in een groep in het buitenland vertoeven, omdat ze lijden aan een complex inderwaardigheidsgevoel. Op de een of andere manier lukt het de Nederlanders niet om zichzelf serieus te nemen; dat merk je vooral als je met niet-Nederlanders praat, met Slovenen bijvoorbeeld; die liefkozen hun bergen, die heffen liederen aan over hun rivieren, hun bossen, hun dichters hun vrouwen, hun boeren, terwijl de Nederlander hooguit achter zijn twaalfde glas pils

wat kan mompelen over de successen van Ajax (= een Zweed, twee Finnen, twee Roemenen, een Tunesier, een Ghanees, een Tsjech, een Zuid-Afrikaan, een Amerikaan, een Belg, een paar Brazilianen en de Nederlanders die er rondhuppelen heten Lesley, Nigel en Rafael met hun voomaam). Als het sneeuwt gaan Slovenen werkelijk massaal de bergen in om er te skien. Als het in Nederland sneeuwt zit zowat de hele natie te mopperen dat het verkeer vastzit. Het is verdrietig gesteld met Nederland. Wij Nederlanders zijn niet eens Nederlanders. We verloochenen onszelf, we willen niet eens meer Nederlander heten! In Slovenie heet je nog gewoon Bojan. Beregoeie naam: Bojan. Nog eens: Bojan. 'Hallo ik ben Bojan en ik kom uit Slovenie, een mooi land waar ik van hou!' Tuurlijk is dat een mooi land en hou je d'r van, anders heette je niet Bojan, Cilka, Draga of Jože. En Bojan weet ook waar de Triglav ligt, al komt hij uit Ljubljana of Maribor, welke beroemde dichters het land heeft, welke helden. Hier heet je tegenwoordig Yael en je bent verdorie niet eens een jood maar een boer uit Silvolde. Of Maxons, Christienne, Rochel (jongensnaam, echt waar!) of Kennet; Kennet, ik lieg niet, wie bedenkt het om zijn zoon Kennet te noemen? Ken-net. In het Fries betekent dat: het kan niet. Kennet kan niet, je noemt je zoon toch alleen Kennet als dat joch per ongeluk is verwekt (scheurend rubber of zo)? Nee, in Nederland geven wij een nazaat bewust een naam die helemaal niets met Nederlandse

roots van doen hebben.: "Hoe heet jij?" "Solange." En dan nog eens: "Hoe?" En weer noemt dat meisje haar ontzettend stomme naam die echt helemaal geen moer met Nederland te maken heeft. Kimberly, Yakubu, Kevin, Zubeyir Jaille, Sylvain, enzovoorts, enzovoorts, om hoomdol van te worden. Je zult maar onderwijzer zijn en op de eerste schooldag 'eventjes' de namen van je nieuwe leerlingen moeten noteren: aan het eind van het semester ben je nog bezig. Wat is er mis met Jan, Jaap, Betsie, Lies, Willem, Klaas, Riek, Els, Kees, Dirk, Tom, Bas, Freek, Ans, Stien, Fien, Dien, Mien en Lien? Nou? Niks. Als je Jaap of Bets heet, dan weet je waar de Afsluitdijk ligt en dat Willem van Oranje de Vader van het Vaderland is. Kimberley, Kyara en Caithlin (echt waar: namen van allochtone Nederlandse mensen; hun ouders moeten een grondige hekel aan Nederland hebben of in een permanent zware depressie verkeren, als ze hun kind zo'n naam meegeven?!) denken dat Saddam Hoessein de staatsecretaris van emancipatiezaken was (ofschoon ze niet eens weten hoe ze 'emancipatie' moeten schrijven) of dat de Grebbeberg de hoogste top van Europa is en dat spaghetti onder de grond groeit. Mocht ik deze vakantie een Sloveen tegenkomen, die George heet, Donald, Mary-Anne, Marie-Tereze of zo, dan weet ik dat de neergang van het land is ingezet en kom ik er nooit meer terug. Waar kan ik heen?

Rene Frelih

ZDRAVLJICA

Prijatti, obrodile
 so trte vince nam sladko,
 ki nam oživlja žile,
 srce razjasni in oko,
 ki vtopi vse skrbi,
 v potrtih prsih up budi!
 Komu najprej veselo
 zdravljico, bratje č'mo zapet?
 Bod živi našo nam deželo,
 Bog živi ves slovenski svet,
 brate vse, kar nas je,
 sinov sloveče matere!
 V sovražnike z oblakov
 rodu naj naš'ga trešči grom:
 prost, ko je bil očakov,
 najprej naj bo Slovencev dom,
 naj zdrobe njih roke
 si spone, ki jih če teže!
 Bog živi vas Slovenke,
 prelepe žlahtne rožice,
 ni take je mladenke,
 kot naše je krvi dekle:
 naj sinov zarod nov
 iz vas bo strah sovražnikov!
 Žive naj vsi narodi,
 ki hrepene dočakat dan,
 ko, koder sonce hodi,
 prepri iz sveta bo pregnan,
 ko rojak, prost bo vsak,
 ne vrag, le sosed bo mejak!
 Nazadnje še, prijatti,
 kozarce zase vzdvignimo,
 ki smo zato se zbrali,
 ki dobro v srcu mislimo:
 dokaj dni naj živi vsak,
 kar nas dobrih je ljudi.

When I look at the world

Ik zal mezelf eerst introduceren: mijn naam is Polona, ik kom uit Slovenie, uit Ljubljana eigenlijk. Op universiteit in Ljubljana studeer ik sociale pedagogiek, eigenlijk ben ik in Amsterdam om een scriptie te schrijven. Bijna afgestudeerd dus! Dit jaar doe ik een zogenoemde Diaconaal Jaar, dat is een jaar vrijwilligerswerk bij verschillende organisaties in de sociale zorg. Ik kom verschillende kanten en problemen van de maatschappij en haar mensen tegen. Tijdens mijn activiteiten volg ik de levens van verslaafde en dakloze mensen. Ik ben verbaasd wat een groot netwerk er in Amsterdam bestaat, dat mensen met essentiële problemen helpt te overleven. En ook het grote aantal actieve vrijwilligers. Als een persoon (die thuisloos is) een goed overzicht van dit netwerk heeft, kan hij of zij op verschillende plaatsen gebruik maken van diensten als eten, douchen, kleding, slapen, rust, amusement, medische hulp etc. Mijn observatie is dat de moeilijkheid niet ligt in het overleven, maar in het uit deze cirkel komen en een iets hoger niveau van leven bereiken; niet alleen puur overleven, maar ook hogere doelen hebben, zoals werk, normale relaties, deelneemt aan de maatschappij enz. Ik ben actief bij verschillende stichtingen en projecten. Een van die is Don Bosco Jonathan. Dat is een organisatie met een aantal vrijwilligers die zich inzet voor thuisloze jongeren. Enerzijds doen we

dat door informatie en voorlichting te geven over de wereld van thuisloze jongeren, anderzijds door het organiseren van activiteiten voor thuisloze jongeren, meestal in Amsterdam. Hierbinnen ontmoet ik jongeren met allerlei verhalen over wat hen in moeilijke situaties bracht. In elke jongere herken je jezelf en de problemen die je had toen je opgroeide. Wie heeft dat niet gehad?! De vraag is alleen: Welke sleutel brengt de ene persoon tot een gewoon leven en de ander naar een leven op straat? Ik werk ook in een Drugspastoraat – dat is een stichting voor harddruggebruikers en in een centrum voor zwervers. Ik vind het verdrietig als ik jongeren in die 'Inloop centra-s' ontmoet, waar vooral oudere zwervers en verslaafde mensen komen. Het gevaar is dat zij in deze ontmoedigende omgeving hun sterke punten en doelen vergeten, die hoger zijn dan puur overleven. Dat geldt ook voor vele jonge immigranten die uit arme landen komen. Ze komen naar Nederland om een betere toekomst op te bouwen of te ontsnappen aan levensgevaar. Ik ontmoet ontelbaar veel mensen met alle mogelijke achtergronden, nationaliteiten en culturen. Bij een project (Jongeren op doortocht) proberen we vooral een Afrikaanse groep te helpen. Het doel van dit stuk is niet zo een verslag over mijn werk te schrijven, maar om enigszins een beetje de werkelijkheid van de wereld te bekijken. Ik merk dat heel veel mensen in Nederland, met

name in Amsterdam, anderen proberen te helpen! Maar vaak merk ik ook dat vele mensen het ook moeilijk vinden om anderen te accepteren zoals ze zijn, met hun problemen, verschillen, gewoontes. Men zegt dat het land overbevolkt is met diversiteit en culturen. Maar dat hoeft niet een probleem te zijn! Wat een gevaar is, is dat alle verschillende mensen niet hun eigen capaciteiten durven laten zien en gebruiken, maar deze verbergen omdat het ze verschillend maakt van de massa. En vice versa: een maatschappij ziet in een onbekende de verschillen als nadeel in plaats van als een sterk punt. Dit probleem is hier helemaal niet uniek. Toen ik voor de laatste keer in Slovenie was, hoorde ik dat er een paar maanden daarvoor een affaire was geweest over het wel of niet bouwen van een

moskee. Een groot deel van de Sloveense maatschappij is er tegen, alsook tegen de Moslim cultuur. Nederland en vooral Amsterdam is bekend als meer open voor diversiteit. Ik vind het jammer om te zien dat dingen hier ook veranderen, dat er grotere afstanden tussen mensen gemaakt worden, strengere grenzen, groeiende vooroordelen in het dagelijkse leven etc. we vergeten dat we allemaal op dezelfde Wereld leven, met verschillende mogelijkheden proberen we allemaal goed en gelukkig te leven, waar we ook leven. En waar we ook leven (Slovenie of Nederland of wat dan ook!), we hebben onze verantwoordelijkheid om sensitief en open te zijn naar elkaar en vooral om solidair te zijn voor de zwakkeren onder ons!

Polona Dominik

When I look at the world

Naj se najprej predstavim: moje ime je Polona, in prihajam iz Slovenije, natančneje iz Ljubljane. Na ljubljanski univerzi študiram socialno pedagogiko, v Amsterdamu pa pisem že diplomu. Torej sem skoraj doštudirala! To leto opravljam takoimenovano Diakonalno leto, kar pomeni eno leto prostovoljnega dela pri različnih organizacijah, predvsem v socialnem sektorju. Pri tem prihajam naproti različnim stranem in problemom družbe in njenih ljudi. Med delom se srečujem z življenjem odvisnikov od drog in brezdomci. Vedno znova sem presenečena, kako velika je v Amsterdamu mreža

organizacij, ki ljudem z osnovnimi problemi pomaga preživeti. Predvsem preseneča ogromno število prostovoljcev vseh starosti, ki so zelo aktivni. Če ima oseba (ki je brez doma) dober pregled nad to mrežo pomoči, ima vsak dan v različnih organizacijah možnost različnih uslug, npr. hrana (topli obroki ali malica), umivanje, oblačila, spanje, počitek, zabava, zdravstvena pomoč ipd. Ugotavljam, da težava ni v preživetju, temveč kako priti iz tega začaranega kroga in doseči neki višji nivo življenja; da cilji življenja ni le čisto preživetje, temveč imeti tudi višje cilje, kot so delo, normalni odnosi,

udeležba v družbi in prispevanje k družbi in njenemu razvoju Aktivna sem v različnih organizacijah in projektih. Ena izmed teh je Don Bosco Jonathan. To je organizacija, ki se z mnogimi mladimi prostovoljci zavzema za mlade brezdomce. Po eni strani se zanje zavzemamo z obvesčanjem javnosti in posredovanjem informacij o življenju mladih brezdomcev, po drugi strani pa preko organiziranja aktivnosti za mlade brezdomce, večinoma v Amsterdamu. Znotraj tega srečjem mlade z najrazličnejšimi zgodbami o tem, kaj jih prinese v takšne težke situacije. V vsakem izmed njih lahko prepoznaš samega sebe in težave, ki si jih imel v najstniških letih. Le kdo jih ni imel?! Vprašanje je le: kateri ključ pripelje eno osebo v 'normalno' življenje in drugo v življenje na cesti? Delam tudi v Drugspastoraat – to je organizacija za uporabnike in odvisnike od trdih drog, ter v enem centru za brezdomce – klošarje. Žalostno je, če katerega od nadebudnih mladih srečam, v katerem izmed teh centrov, kamor prihajajo predvsem starejši brezdomci in odvisniki. Nevamost je namreč, da mladi v tem nespodbudnem okolju pozabijo na svoje talente in močne točke ter višje življenjske cilje. To velja tudi za mnoge mlade priseljence, migrante, ki prihajajo iz revnejših držav. Prihajajo na Nizozemsko, da bi si zgradili boljšo prihodnost ali ubežali življenjski nevarnosti domačega ozemlja. Srečam nešteto ljudi z vsemi mogočimi življenjskimi ozadji in

zgodovino, narodnostmi in kulturami. Pri enem projektu (Jongeren op Doortocht) poskušamo pomagati predvsem skupini afriških mladostnikov.

Moj namen v tem članku ni napisati poročilo mojega dela, temveč malce osvetliti realnost družbe in sveta, v katerem živimo. Opažam, da na Nizozemskem, predvsem v Amsterdamu, zelo veliko ljudi po svojih močeh poskuša pomagati drugim, ki so v takšnih življenjskih težavah. Kljub temu pa opažam, da je mnogim tudi težko sprejeti druge ljudi, takšne kot so, s problemi, ki jih imajo, različnostmi, navadami. Na Nizozemskem prevladuje mnenje, da je država preplavljena z različnimi ljudmi in kulturami. Toda zakaj bi to moralo pomeniti težavo? Težava, ki jo vidim jaz je, da si vsi ti različni ljudje ne upajo izraziti svoje različnosti in lastnih zmožnosti, ter jih uporabiti, temveč jih zaradi nesprejemanja okolja raje skrivajo; ne želijo se razlikovati od množice. In obratno: družba vidi v neznanem in drugačnem prej grožnjo in slabost kot pa močno točko in bogastvo. Ta problem nikakor ne velja le tukaj. Ko sem bila nazadnje v Sloveniji, sem izvedela, da je bila tam afera o tem, ali zgraditi mošejo za muslimane v Sloveniji ali ne. Velik del prebivalcev je proti, prav tako nasprotujejo muslimanski kulturi. Nizozemska, predvsem Amsterdam, je znana kot ena izmed najodprtejših držav za različnost ljudi. Škoda se mi zdi, če slišim in opažam, da se stvari tudi tu spreminjajo, da je vedno večja razdalja med ljudmi, da so meje

vedno bolj zaprte, večji predsodki v vsakdanjem življenju itd. Pozabljam, da vsi živimo na istem svetu. Z različnimi možnostmi, ki nam jih mati Zemlja podarja, moramo poskušati dobro in srečno živeti drug z drugim, ne glede na to, na katerem koncu sveta živimo. In kjerkoli že živimo, v Sloveniji ali na Nizozemskem ali na

katerem koli drugem koncu sveta, moramo biti odgovorni in občutljivi ter odprti drug za drugega; predvsem pa moramo biti solidarni do tistih med nami, ki so najšibkejši.

Polona Dominik

Velika Noč, de Grote Nacht, Pasen

"Kako vi imenujete Pasen, Velika Noč?" je vprašala moja mlada prijateljica Ilija. "To je ime, ki naredi poseben vtis. Dobim kurjo polt!" *"Hoe noemen jullie Pasen, Grote Nacht?" vroeg mijn jonge vriendin Ilija. "Indrukwekkende naam. Ik krijg er kippevel van!"*

Letos smo imeli velikonočno praznovanje kot še nikoli. Lansko leto nismo imeli godbe zaradi pomote v sporazumevanju. Letos pa je našo procesijo spremljala nova godba, ki je bila sestavljena samo za to priložnost. In ta godba je bila odlična, igrala je čudovito in to zgodaj zjutraj. Jutro je bilo brezoblačno, sveže, pravo velikonočno jutro. Naš zbor Zvon (ki drugo leto praznuje 75. obletnico obstoja) je pel: Skalovje groba so odvalili (pomeni, da je ljubezen je močnejša od sovraštva.) V Sloveniji je še vedno tradicija, da je pred vstajenjem (prvo mašo) procesija skozi vas ali okrog cerkve. *Dit jaar hebben we een paasfeest gevierd als nog nooit. Verleden jaar hadden we geen fanfare door een dom misverstand. Dit jaar begeleidde*

een nieuwe harmonie, die speciaal voor deze gelegenheid was samengesteld de processie. En die harmonie was uitstekend en speelde prachtig in alle vroegte. Het was een wolkenloze, frisse, ware Paasmorgen. Ons koor Zvon (dat volgend jaar 75 jaar bestaat) zong het: De steen van het graf hebben ze weggewenteld (wat betekent dat de liefde sterker is dan de haat.) In Slovenie bestaat nog altijd de traditie, dat er voor de opstandingsmis (de eerste mis) een processie door het dorp of om de kerk trekt.

In potem, en teden pozneje :
En toen een week later:

Slovenski Dan 2003 v Heerlerheide

Slovenski dan 2003 v Heerlerheide v soboto, 26 aprila, je bil prijeten dan, poln dobrega vzdušja in zelo uspešen. Imeli smo tudi goste in sicer Komorni zbor Limbar iz Moravč in velik zbor (85 članov) iz Weerta. Naši prijatelji "Slovenska Folklorna skupina Nizozemska" so plesali. Peli smo veliko pesmi, pili smo veliko vina in piva in jedli veliko klobas.

De Sloveense Dag in Heerlerheide op 26 april was een opgewekte dag en een groot succes. We hadden ook een koor uit Moravče (Slo) en een groot koor van 85 man uit Weert (NL) op bezoek.

Županja Moravč izroči naši predsednici Mariani zastavico občine. (O Moravčah v drugi Lipi več!)
De burgemeester van Moravče overhandigt onze voorzitter het vlaggetje van de gemeente Moravče. (Over Moravče in de volgende Lipa meer!)

Edy Bevk

Sloveense hooirekken

Sloveense harten gaan sneller kloppen bij het zien van een Sloveense hooirek (*kozolec*). Het hooirek is al eeuwenlang een kenmerkend onderdeel van het Sloveense cultuurlandschap. Vroeger keek men puur functioneel naar de langwerpige rekken. Ze dienen om verse gemaaid gras sneller in de soms behoorlijk vochtige berglucht te laten drogen; daar zorgt de wind voor die er doorheen blaast. Tegen het einde van de 19de eeuw groeide bij de Slovenen het besef dat het rek ook iets specifiek was dat bij hen hoorde. In deze tijd van ontluikend

etnisch bewustzijn kon het hooirek daarom uitgroeien tot symbool van het Sloveense volk. Het aardige aan de rekken is dat ze overal in Slovenie voorkomen, behalve in het 'Hongaarse' Prekmurje en in de 'Italiaanse' kuststreek. Ze zijn er in verschillende smaken, waarbij ook regionale variaties bestaan. Het simpelste model is gewoon een langwerpig rek; deze zijn niet zo uniek voor Slovenie. Het wordt al Sloveenser bij de vorm met een aflopend dakje erboven of overdekte parallele rekken. Het meeste typerend echter zijn de dubbel

rekken soms versierd, met een groot schuin dak en een bovenverdieping, die als opslagruimte dient. Hiervan zijn weer diverse regionale versies. Vroeger werden alle rekken van eerlijk hout gemaakt, tegenwoordig zie je helaas steeds vaker exemplaren met betonnen staanders en soms zelfs metalen dwarsbalken. Hopelijk luidt het gebruik van het moderne materiaal niet het eind van de traditionele *kozolec* in. Slovenie zal een stukje sterven.

Met toestemming overgenomen uit: Dominicus reisgids Slovenie door Guido Derksen ISBN 90 257 3092 2 / NUGI 471

De Relmuis of zevenslaper

De relmuis is een schattig knaagdier dat 's nachts acrobatische toeren in de bomen uithaalt. Het kan 15 tot 30 cm lang worden, afhankelijk van de variëteit, en is een beetje een kruising tussen een eekhoorn (waar het ook het meeste aan verwant is) en een muis. In Slovenie komt vooral de wat grotere variëteit *Glis glis* voor.

De relmuis heeft een lange pluimstaart en bijna mensachtige vingertjes, en leeft van zaden, noten, bessen en insecten. De bijnaam 'zevenslaper' dankt het dier aan zijn bijzonder lange winterslaap van zeven maanden.

Na het verzamelen van de wintervoorraad doet de relmuis de oogjes al in oktober dicht, om ze niet voor eind april weer te openen.

De Romeinen waren al dol op het leuk diertje- op hun bord, wel te verstaan. De relmuis werd als een delicatessen gezien en er werd flink op gejaagd. Dat gebeurt in Slovenie nog steeds, met name in het gewest Notranjska, en dan vooral weer in de wijde

omgeving van Cerknica. Ieder jaar is er in september een kort 'jachtseizoen' dat omgeven is met allerlei regionale tradities. Hoogtepunt is dan de traditionele relmuismacht (Polharska Noč). Men trekt er dan massaal op uit om de zevenslaper te verschalken; zo vlak voor zijn winterslaap is hij goed doorvoed en lekker vet. Informatie over een en ander kun je bij het toeristenbureau in Cerknica krijgen. Het Relmuismuseum bij kasteel Sežnik leert je de rest van het jaar alles over muis en jacht.

Met toestemming overgenomen uit: Dominicus reisgids Slovenie door Guido Derksen ISBN 90 257 3092 2 / NUGI 471

Terugblik op de reis door Nederland

Wij, vier echtparen hadden al een jaar geleden besloten om tijdens de meivakantie in 2003 een reis naar Nederland te ondernemen. Het initiatief kwam van een echtpaar dat familie in Nederland heeft.

Ondanks de voorbereidingen van een heel jaar kwamen we er voor het vertrek achter, dat de tijd te snel voorbij was gegaan en dat we de reis nog wat beter hadden moeten voorbereiden en met sommige plaatsen wat dieper kennis hadden moeten maken aan de hand van boeken en andere bronnen. We kochten een aantal plattegronden of leenden die van kennissen. We raadpleegden ook wat literatuur en haalden veel informatie van het internet. Maar voornamelijk gingen we het avontuur tegemoet gewoon met de wijsvinger op de plattegrond. Een kleine bus vonden we het meest passende vervoermiddel. Zo waren we allemaal bij elkaar en als we verdwaalden, verdwaalden we dan ook allemaal tegelijk. Ons busje was nogal comfortabel.

Onze reis was eigenlijk een echte kleine vakantie maar ook wel het samenzijn met elkaar en met mensen die we tegen kwamen. Wij alle acht hebben eigenlijk gelijke belangstellingen (samen gaan we naar de bioscoop of het theater, wandelen, sporten), we waren al vaak samen in de bergen of op reis. Toch is tijdens deze reis de band tussen ons nog veel dieper geworden. We werden dit keer allemaal enthousiast

over Nederland.

Ik stelde me Nederland voor als een vlak land met veel bloemen. En dat viel ons ook gelijk op toen we de grens over waren: waar we ook heen keken overal was er een groene vlakte, veel akkers en velden (het mooiste zijn tulpenvelden) en grachten. Kennissen die al in Nederland waren geweest, waren verrast door lage heggen en door de tuinen. Ook ons viel dit op. Het doet een mens goed om te zien dat mensen hier zich niet achter hoge schuttingen en heggen opsluiten. Het karakter van mensen herken je aan de hand van zulke aanwijzingen: huizen die omringd zijn door hoge omheiningen, vaak ook nog met heggen erachter, een grote hond, lange vitrage, luxaflex. Dat verraadt al het een en ander over de bewoner. In Nederland is de openheid groter, hier zijn de hekken laag en de ramen hoog waardoor een blik naar de verrekken binnen aan een ieder toegestaan is. Misschien is deze openheid ook wel in zekere zin gebonden aan een religieuze overtuiging, maar hoe dan ook, het valt je gewoon gelijk op. Het lijkt net als of hier de mensen voor de stadsdrukke en de moderne techniek gevlucht zijn in hun eigen wereldje, waarin een belangrijk deel ingenomen wordt door een mooi ingericht tuin met veel bloemen. Naast al deze openheid naar buiten toe waren de mensen die we tegenkwamen, teruggetrokken

(nergens hoorde je luidkeels gelach) en namen geen notitie van al de buitenlandse bezoekers. Desondanks waren ze meteen bereid te helpen als we ze wat vroegen. Vriendelijk werd ons de weg gewezen, een meneer reed zelf met zijn auto voor ons uit zodat we de weg naar onze jeugdherberg vonden. En nog iets verrast de bezoeker. Naast al de mensendrukke, enorm net van autowegen, druk verkeer, is er overal ook nog plek voor allerlei dieren. Schapen en koeien grazen langs de wegen. Ook zij moesten aan het snelle tempo van het leven wennen, en aan de lawaai van auto's en vliegtuigen.

Je moet Nederland bezoeken in de tijd dat de tulpen bloeien hoewel het land zeker ook in andere jaargetijden mooi moet zijn. Ook over Venetië wordt beweert dat het mooi is bij iedere weersomstandigheid en in ieder jaargetijde. Amsterdam herinnert in veel opzichten aan Venetië. Men noemt Amsterdam ook wel het Venetië van het Noorden, vanwege al de grachten. Het is een gezellige Noord Europese stad met zeer "liberale" opvattingen (nieuwsgierigheid bracht ons naar de rosse buurt).

Op de straat zie je mensen van verschillende rassen maar ook van verschillende maatschappelijke klassen. Je voelt je aangetrokken tot de hoge, smalle middeleeuwse heren- en pakhuizen, hoewel sommige toch wel behoorlijk gevaarlijk scheef lijken. Toch is de bloemenmarkt iets waar je niet over

uitgepraat kan raken. Het vrouwelijke gedeelte van onze groep kon maar niet afblijven van al de bloemen, bollen en souvenirs. De ogen zagen bloemen in een scala van verschillende kleuren, de een mooier dan de ander. Met een boot hebben we een tocht gemaakt door de vele grachten, voeren onder vele bruggen en kwamen er achter dat de stad veel tegenstrijdigheden kent: het is rijk en arm, beschaafd en gemakkelijk, gecultiveerd en ruw tegelijk. Je ziet mensen die van hun boot een woning hebben gemaakt, mensen die in kleine flats wonen, maar ook mensen die gewoon op straat hun dagelijks brood verdienen.

Het interessantste is om de stad lopend te verkennen. We kwamen langs oude herenhuizen waar achter de smalle gevels diepe en ruime binnenvtrekken verborgen bleken. Het zelfde bouwstijl zagen we ook in het huis van Anne Frank waar een aantal Joden in de tijd van de Duitse bezetting ondergedoken was.

Geschiedenis kom je ook tegen in de huizen waar voeger de katholieken ondergedoken hun missen hielden. Zo hebben we voor het eerst kennis gemaakt met zo'n soort kerk, namelijk "Onze liever Heer op zolder".

Nederland is niet alleen een land van grachten maar ook een land van fietsen. Bij ons in Slovenie worden de wegen voor de auto's gebouwd en als er ruimte over blijft is die voor de fietsers bestemd. In Nederland lijkt het wel dat men eigenlijk wegen bouwt voor fietsers en voetgangers, en dan komen pas de auto's aan de

beurt. Hier houdt men zich aan de bekende Sloveense uitspraak:

"Iedereen op de fiets dan blijf je gezond en fit".

In Nederland is het niet vreemd dat je midden in de stad boten en schepen tegen komt die over de weg varen.

Als je een trein over de weg ziet, is dat voor een Sloveen aanneembaar. Maar een schip?

We bewonderden de capaciteit van de Nederlanders die met zo'n succes de zee zo veel grond hebben ontnomen. Dat is echt een meesterlijke prestatie in strijd tegen het water geweest. De grote windmolens kwamen we overal tegen, zelf 19 bij elkaar in Kinderdijk. En uiteindelijk begrepen we dat, dat grote pompen zijn die op wind werken en vroeger als waterpompen dienden en niet zoals wij dachten, molens voor graan zijn.

Zonder dat je het wilt vergelijk je Slovenie met Nederland. Ook wij hebben mooie bloementuinen, zoals Keukenhof. Maar we kennen geen bloemencorso zoals die we in Haarlem beleefden. Auto's werden gewoon door bloesem gekleed, uit bloemen werden verschillende figuren gemaakt, dieren en mensen. Deze wereld konden we niet allen met de ogen maar ook met ons reukvermogen waarnemen. Een andere levende overlevering is de klederdracht die we in Volendam hebben gezien; we hebben Koninginnedag meegevierd in de drukte van de straten in Haarlem waar de oranje kleur de overmacht

had. Helaas blijft na zo een uitbundige viering veel vuil en rommel achter, maar al in de daaropvolgende dagen waren de straten weer netjes opgeruimd.

Langs de kust van de Noordzee ging de wereld voor ons open en toonde zich in het schitterende licht van de ondergaande zon. We genoten van de uitgestrektheid, zo ver het oog reikte zagen we alleen de zee. En onze voeten liepen over zand en schelpjes. Ze zijn echt aantrekkelijk deze badplaatsen aan de Noordzee (Scheveningen) en zo'n reis geeft aan een ieder nieuwe energie en kracht. Je komt er ook achter dat er geen juiste of onjuiste manier van leven bestaat. Er bestaan alleen verschillende manieren. Toch keer je altijd ook weer graag naar huis en je neemt het beleefde sprookje mee. Het is waar wat het spreekwoord zegt: Oost west, thuis best. Maar toch, overal waar we zijn geweest, kwamen we Slovenen tegen (met hen hebben we een praatje gemaakt op de toren van de Nieuwe kerk in Delft, we kwamen ze ook tegen in het centrum van Delft, in Kinderdijk, in het huis van Anne Frank). Slovenen staan bekend als wereldreizigers, en het lijkt dat we inderdaad overal thuis zijn.

Milena Černe

(vertaald door Silva Hagen-Škoda)

Gaat u verhuizen?
Se boste selili?

Laat het ons weten...
Sporočite nam...

Secretariaat
"Vrienden van Slovenie"
Tacitusstraat 1
6135 HR Sittard
Tel. (046) 400 91 18
E-mail: m.aretz@home.nl

V IKTORS BALKAN RESTAURANT Postojna

Grote Overstraat 30-onder
7411 JC Deventer
Tel: (0570) 61 93 56
Fax: (0570) 49 10 05

Geopend van woensdag t/m zaterdag
van 17.00 tot 23.00 uur.

Op zon- en feestdagen
van 16.00 tot 23.00

Keuken geopend tot 22.00 uur.

Maandag en dinsdag op afspraak geopend
voor groepen vanaf ± 20 personen.

Viktor Šolar

Reisburo SLOVENIË

Leden van de Vereniging Vrienden van Slovenie kunnen retour Amsterdam / Ljubljana met het vliegtuig voor:

316,- Euro

* Prijswijzigingen voorbehouden

Tarief inclusief:

- Ticket • Luchthaven belasting
- Beveiliging toeslag • Boekingskosten

WWW.SLOVENIE.NU

Informatie & reservering: IJsseldijk Noord 379 • 2935 CS Ouderkerk a/d IJssel • Tel. (0180) 684 684

S potepanja po Nizozemski

Štirje zakonski pari smo se že pred letom dni odločili, da v letošnjih majskih praznikih obiščemo Nizozemsko. Pobudo je dal par, ki ima tam svoje sorodnike.

Čeprav so priprave potekale vse leto, smo pred odhodom ugotavljali, da je čas prehitro minil in bi morali še bolj "naštudirati" pot in se seznaniti z določenimi kraji ob pomoči knjig in drugih virov. Nakupili oz. sposodili smo si zemljevide (nekaj smo jih kupili tudi na poti), pregledali nekaj malega literature, povzeli kaj tudi z interneta. V glavnem pa smo šli svobodno pustolovščinam naproti s prstom po zemljevidu.

Kombi se nam je zdel najpriljubljenejši prevozno sredstvo (bili smo vsi skupaj, je udoben; če pa se izgubimo, se izgubimo skupaj).

To naše potovanje so bile res kar majhne počitnice in druženje drug z drugim in z ljudmi, ki smo jih srečevali. Tako so se stkale globlje niti med nami, ki nas tudi sicer povezujejo podobni interesi: skupaj obiskujemo gledališče ali kino, hodimo na sprehode, se pomerimo na igrišču, praznujemo rojstne dneve. Marsikdaj smo že bili skupaj v hribih ali na potovanju. In tokrat smo bili vsi navdušeni nad Nizozemsko.

Predstavljala sem si jo kot deželo, kjer je veliko ravnine in rož. Res to človek najprej opazi: kamor pogledaš, zelene površine, njive (najlepše so s tulipani) in kanali z vodo. Znanci, ki so že obiskali to

deželo, so bili presenečeni nad nizkimi živimi mejami in vrtovi. To smo tudi mi najprej opazili. Dobro dene človeku, ko vidi, da se ljudje ne zapirajo za visoke ograje in žive meje. Značaj človeka spoznaš tudi po takšnih pokazateljih: hiše, ki so obdane z visoko ograjo, morda je tu še gosta živa meja, velik pes, zavese, žaluzije. To marsikaj pove o človeku. Tu je več odprtosti – nizke ograje, velika okna, pogled v notranjost prostorov. Morda je ta odprtost povezana tudi z versko pripadnostjo, vendar je to prvo, kar obiskovalec opazi. Ljudje, kot da bi se pred mestnim vrvežem in modernimi tehnikami zatekli v svoj svet, katerega pomemben del so lepo urejeni vrtovi in cvetje.

Ob vsej zunanji odprtosti pa so bili ljudje, ki smo jih srečevali, zadržani (nikjer nisi slišal huronskega smeha) in se niso menili za tuje obiskovalce. Kljub temu so bili takoj pripravljeni pomagati, če smo se obrnili nanje z vprašanji, prijazno so nam pokazali pot (neki gospod je z avtom peljal pred nami, da smo lažje našli dom, v katerem smo bivali).

Še nekaj presenetli obiskovalca. Ob vrvežu ljudi, mreži avtocest, gostem prometu in avtomobilih je prostor tudi za različne živali. Ovce in krave se pasejo kar ob poti, tudi one so morale ujeti hitri ritem življenja in se navaditi na hrup avtomobilov in letal. Na Nizozemsko moraš v času cvetenja tulipanov, čeprav je gotovo

lepa v vseh letnih časih (tudi za Benetke pravijo, da so lepe v vsakem vremenu in ob vsakem letnem času). Amsterdam v marsičem spominja na Benetke. Pravijo mu Severne Benetke, zaradi speljanih vodnih kanalov. To je živahno severoevropsko mesto z zelo "liberalno" ureditvijo (radovednost nas je peljala naravnost v rdečo četrt).

Na ulicah srečaš prebivalce vseh ras in družbenih slojev. Pritegnejo te ozke, visoke in vegaste srednjeveške hiše (nekatero so se nam zdele nevarno nagnjene); še posebno pa navduši cvetlična tržnica. Ženski del se kar ni mogel ločiti od vseh teh rož, čebulic in spominkov. Oči se pasejo po vseh mogočih barvah rož od katerih je ena lepša od druge.

Ladjica nas je popeljala na ogled Amsterdama mimo številnih vodnih kanalov in mostov, tako da spoznaš, da je mesto polno protislovij: bogato in revno, uglašeno in lagodno, kultivirano in robato obenem. Vidiš ljudi, ki so si ustvarili bivališče v svoji ladjici, ljudi, ki živijo v tesnih stanovanjih, pa tudi take, ki si služijo svoj kruh na ulici.

Najbolj zanimivo pa je mesto raziskovati kar peš. Mimo nas so se vrstile stare meščanske hiše, za ozkimi proželi ob kanalih pa se skriva globoka in prostoma hišna notranjščina. Tako zidavo smo spoznali v hiši Anne Frank, kjer so se skrivali Judje v času nacistične zasedbe. Zgodovino pa izpričujejo tudi hiše, v katerih so se nekoč

skrivali katoliki. Prvič smo se srečali z "Gospodom na podstrešju".

To je res dežela kanalov in koles. Pri nas zgradijo cesto za avtomobile in če ostane kaj prostora, je ta namenjen kolesarjem. Na Nizozemskem pa kot da zgradijo cesto v prvi vrsti za kolesarje in pešce, preostanek prostora je za avtomobile. Držijo se znanega in zdravega reka: Vsi na kolo, za zdravo telo.

Nič nenavadnega niso čolni sredi mesta in ladje, ki pljujejo nad cesto. Da vidiš vlak, ki vozi nad cesto, to se nam zdi sprejemljivo. Toda ladja? Občudovali smo sposobnost Nizozemcev, ki so uspeli iztrgati morju toliko zemlje. Res je to pravo mojstrstvo v boju z vodo. Velike mline na veter smo srečevali povsod na poti, kar 19 skupaj v Kinderdijku, in končno smo doumeli, da so to velike črpalke na veter in da so bile nekoč vodne črpalke, ne pa, kot smo mislili, pravi žitni mlini.

Nehote primerjaš Slovenijo z Nizozemsko. Tudi pri nas imamo lepe cvetlične parke, kakršnega smo občudovali v Keukenhofu. Vendar ne poznamo takšnega cvetličnega spreveda, kot smo ga lahko videli v Haarlemu. Avtomobili so bili oblečeni v cvetje, iz rož so bile narejene različne figure, živali in ljudje. Svet smo lahko zaznali ne le z vidom, ampak tudi z vonjem. Živo izročilo je tudi ohranjena ljudska noša, ki smo jo videli v Volendamu; praznovali smo tudi kraljičin dan in doživeli vrvež ulic s prevlado oranžne barve. Žal za

takim bučnim praznovanjem ostane tudi veliko smeti in odpadkov, ampak že v naslednjih dneh so ulice spet urejene.

Svet se nam je spet odprl in pokazal v čudoviti svetlobi zahajajočega sonca ob obali Severnega morja.

Človek se naučije prostranstva in kamor seže oko, vidiš samo morje. Noga pa hodi po školjkah in mivki. Privlačna so ta severnomorska kopališča in tako potovanje človeka res napolni z novo energijo. Spoznaš pa tudi, da ni pravega in nepravega načina življenja. Je samo drugačno. In človek se vedno rad vrača domov,

doživeto pravljico pa ponese s seboj. Res je, kar pravi slovenski pregovor, da je povsod lepo, doma pa najlepše. In kamor nas je zanesla pot, povsod smo srečevali Slovence (z njimi smo se pogovarjali tudi na vrhu stolpa Nove cerkve, protestantske stolnice, srečali smo jih v mestu Delft, pa tudi v Kinderdijku, hiši Anne Frank). O Slovencih gre glas kot o svetovnih popotnikih in res se zdi, kot da smo povsod doma.

Milena Černe

Laaste ontwikkelingen in Slovenie

Door: Alexander Vink vanuit Slovenie (trafo@vink.zzn.com)

WISSELKOERS

1 EUR= +/- 233,— SIT

BENZINEPRIJZEN PER APRIL 2003

EURO SUPER (95)

183,90 SIT(= EUR 0,79)

EURO SUPER PLUS (98)

189,90 SIT(= EUR 0,82)

DIESEL D2

163,90 SIT(= EUR 0,70)

PRIJS TOLWEGEN VERHOOGD

Onlangs heeft DARS, de Sloveense tolweg organisatie, haar tol tarieven verhoogt met 3 procent. VERDER KAN MEN NU OOK TOL BETALEN MET VISA - EN MASTERCARD/ EUROCARD.

JANSA TOONT BEWIJZEN VAN MOGELIJKE BURGEROORLOG

Rond 6 maart jl. toonde Janez Jansa, (fractieleider SDS) en voormalige Minister van Defensie, aan de media bewijzen van een mogelijke machtsgreep in Slovenie vlak na de onafhankelijkheid. Dit naar aanleiding van de rechtszaak "Depala Vas". De documenten zouden de betrokkenheid van 4 voormalige medewerkers van de speciale brigade MORIS bij de rechtszaak aantonen.

REFERENDUM OVER EU EN NAVO

Op zondag 23 maart jl. werd er in Slovenie het referendum gehouden of Slovenie zich aan moest sluiten bij de NAVO en EU. Dit referendum was bindend. Inmiddels is besloten om in Athene het verdrag te ondertekenen.

SLOVEENSE VISSERS DOOR KROATEN GEARRESTEERD

In maart heeft de Kroatische waterpolitie 2 Sloveense vissers boten in Pula aan de ketting gelegd, nadat ze waren aangehouden bij het vissen in Kroatische Teritoriale water nabij Pula. Ze waren betrapt bij het vissen binnenhalen binnen de mijlenzone. De vissers beweerden dat ze er buiten waren.

UITREIKING SLOVEENSE OSCARS "VIKTOR"

Op zaterdag 15 maart jl. werd er in Ljubljana de Sloveense "Viktor" uitgereikt aan:

Beste TV programma:

"Lepo je biti milijonar" - Weekend
miljonairs

TV personality 2002: Jonas Znidarsic

Beste muziek: Bepop

Radio personaliteit: Dejan Vedlin

Radiostation: Radio City, Maribor

Belovende personaliteit: Franci
Pavser ml.

Beste entertainment programma:

Lepo je biti Miljonar

Beste documentaire:

Odmevi

Beste videospot:

Platina 9th rmx- groep Siddharta

Gespeelde TV programma / film:

Vladimir

Speciale "Viktor": POP TV voor het
project "Bepop"

CAMPING SOBEC BOUWT NIEUWE BUNGALOWS

Onlangs heeft de bekende camping SOBEC zes 40-jaar oude bungalows afgebroken en zijn ze begonnen met

het bouwen van 10 huisjes met badkamer, keuken, enz. op dezelfde plek. De investering bedraagt zo'n 105 miljoen SIT. SOBEC is vooral bekend bij de Nederlandse Campingreiziger. De meeste geïnteresseerden voor de nieuwe huisjes zijn dan ook de Nederlanders. In 2002 had de camping 15.200 gasten en 57.700 overnachtingen voor 2003 wordt een verhoging van 10% verwacht. Camping Sobec wordt door meer Nederlanders dan door Duitsers bezocht.

REGERINGS VLIEGTUIG TE KOOP

Onlangs heeft de Premier Tone Rop bekend gemaakt om eventueel het gloednieuwe regerings vliegtuig (**ZIE FOTO**) "DASSAULT FALCON" te willen verkopen. Er werd voorgesteld om daarmee gewonde militairen te vervoeren, maar het Ministerie van Defensie zegt geen interesse te hebben, waardoor de Defensie begroting niet zal worden belast. Het idee kwam nadat de herbalans een groot begrotings tekort liet zien.

WEER AMERIKAANS VLIEGDEKSCHIP BIJ KOPER

Op zaterdag 19 april jl. gooide een Amerikaans vliegdekschip haar ankers in het water in de baai voor Koper. Dit is de 4x dat een vliegdekschip haar ankers voor Koper uitgooit. Deze keer is het de "THEODORE ROOSEVELT" (**ZIE FOTO**), zij waren hier voor vakantie, recreatie en onderhoud, kortom een routine bezoek. Het schip lichtte haar ankers op 24 april. Het vliegdekschip wordt aangedreven door 2 kernreactoren en is 320 m lang, 41 m hoog, weegt 97 ton, vaart max. 34 knopen heeft +/- 6000 bemanningsleden en +/- 85 vliegtuigen en helicopters bij zich. Deze zomer komen in Koper nog 2 vliegdekschepen en een Franse marine fregat op bezoek.

UNIEK HOOG TECHNOLOGISCH BEDRIJF KOMT NAAR SLOVENIJE

Onlangs werd bekend gemaakt dat in het industriegebied bij de plaats Puconci (Prekmurje bij Murska Sobota) een fabriek voor hoge technologie wordt opgezet. De producten worden gebruikt in de vliegtuig- en ruimtevaart branche. Bijv. ultra-lichte containers, deze worden tot nu toe alleen nog maar gemaakt in de Verenigde Staten. De 1e fase is om 10 ha grond te kopen en deze later uit te breiden naar 30 ha. Het object kost ongeveer 22 miljoen EURO, maar na 1 jaar zal het bedrijf een nettowinst hebben van 15 - 19 miljoen EURO.

Vanwege de concurrentie worden de namen van de investeerders nog niet genoemd. Alleen wordt gezegd dat de Handelsattache van de Amerikaanse Ambassade gesprekken voert en dat een heer uit Sevnica en een kapitein, die nu nog in Japan en de Verenigde Staten werkt, hierbij betrokken zijn. Puconci werd uitgekozen als locatie omdat men daar direct toegang heeft tot de spoorwegverbinding naar Hongarije en de locatie is slechts 20 km van de Oostenrijkse- en 35 van de Hongaarse en Kroatische grens.

In de vorige Lipa (jrg. 12 nr. 1) maakte Fred Wolsink bekend dat een aantal leden van de vereniging een tijdje geleden een muziekgroep hebben gevormd.

Hierover wil ik bij deze het een en ander vertellen. De twee gezworen kameraden Francek Hrasovec en ik (Kees Brand) spelen al een aantal jaren samen Steirische Harmonika in groepsverband of samen. Toen ik in de begin periode Francek leerde kennen, hoorde ik voor het eerst van de Sloveense volksmuziek. Ik ben daarna enorm verslaafd geraakt aan de Sloveense volksmuziek, zodanig dat dit een enorme positieve invloed heeft gekregen op mijn dagelijks leven, dit terwijl mijn zoon Michel Brand daarvoor op zijn alpen-accordeon al geruime tijd veel muziek speelde op festivals van Slavko Avsenik.

Tijdens de jaarlijkse vergadering van onze vereniging in Delft, in het najaar van 2002, had Fred Wolsink zijn Sloveense harmonika meegenomen.

Na de vergadering kon ik mijn nieuwsgierigheid niet meer bedwingen en begon op harmonika van Fred, Sloveense volksliedjes te spelen.

Tijdens het spelen kwam Pavle Iskra erbij staan en hij begon heel enthousiast mee te zingen.

En zijn dochter Marica danste op de achtergrond met een klein meisje mee.

Tijdens en na het eten vertelde ik hen dat Francek en ik bezig waren met het formeren van een ansambel en dat we opzoek waren naar mensen die willen zingen plus muzikanten die op een gitaar, tuba, trompet en klarinet kunnen spelen.

Pavle en Marica voelden daar wel iets voor en na een aantal repetities was het nieuwe ansambel geboren.

Het ansambel bestaat nu uit zes personen: twee spelers met steirische harmonika's, een speler met alpen-accordeon, een drummer en een zangeres en zanger. Ons repertoire bestaat voornamelijk uit Sloveense-volksmuziek van Lojze Slak, France Mihelic en Slavko Avsenik en in het Sloveens wordt er gezongen. We zijn in het bezit van werkelijk ontzettend veel melodieën, muziekstukken en teksten met Sloveense volksmuziek. Onze optredens bestaan voornamelijk voor allerlei feestjes, verzorgings en 55+tehuizen, braderieën en stadsfeesten.

We zijn nog steeds opzoek naar muzikanten die wonen in de regio **Dordrecht** en moeten houden van Sloveense volksmuziek en kunnen spelen op gitaar, klarinet, trompet of tuba.

Lijkt het u iets, bel dan voor meer informatie **078 -7147602** of **06 16044592**

Irena Zagar schreef een Sloveense bijdrage in een Nederlands boek / studie over Zuideuropese jongeren en hun identiteit.

Het boek *Grenzeloze generaties* is te bestellen bij Lize.
telefoon 030 233 21 00
Kosten 10,-- Euro
(incl. verzendkosten).

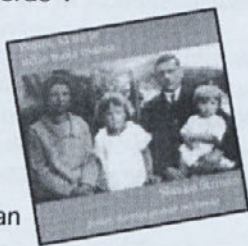
SCHERMER WIJNKOPERS & DISTILLATEURS

SEDERT 1782 IN HOORN

TEL.: 0229 - 21 77 77 • FAX: 0229 - 21 87 65

SPECIALIST IN O.A. SLOVEENSE WIJNEN

Een must voor liefhebbers van Sloveense volksmuziek: C.D.'s met zang en harmonika begeleiding. Meer dan 100 liedjes: "die mijn moeder mij leerde".

gezongen
en gespeeld

door:
Slavko Strnman

Informatie: 045-5218150

Verkeersburo Slovenie
Benthuizerstraat 29-beneden
3036 CB ROTTERDAM
 telf. +31 10 465 30 03
 fax. +31 10 465 75 14
 e-mail:
verkeersburo.slovenie@euronet.nl

Euro House Nederland

Victor V. Solar

Buitenkamp 27
 7214 BH Epse

Tel.: (0575) 494 703 • Fax.: (0575) 491 005

Autotel. 06-53118079

Import en Export-bemiddeling

VERENIGING VRIENDEN VAN SLOVENIE

Združenje Prijateljev Slovenije

De vereniging is opgericht op 7 juli 1991 en is een zelfstandige en onafhankelijke landelijke organisatie, die zich ten doel stelt met name op cultureel, economisch en maatschappelijk gebied de samenwerking tussen Nederland en Slovenie resp. Nederlanders en Slovenen te bevorderen. De vereniging beschouwt zichzelf als de geeignende plaats voor ontmoeting tussen Nederlanders en Slovenen en wil voorts in het bijzonder een ontmoetingsplaats zijn voor de Slovenen in Nederland.
(uit artikel 2 van de Statuten)

Secretariaat:

Maurice Aretz
Tacitusstraat 1
6135 HR **Sittard**
telf. 046-4009118
fax. 046-4009119
e-mail: m.aretz@home.nl

Overige bestuursleden zijn:

Fred Wolsink, Wisselt 75, 7021 EH **Zelhem**,
telf. 0314-623195, E-mail: f.wolsink@wxs.nl

Bojan Gorički, Beethovenstraat 19, 4536 AG **Terneuzen**,
telf. 0115-613722, E-mail: bojana@zeelandnet.nl

Dirk Leentvaar, Dr. Scharffstraat 14, 1511 VB **Oostzaan**,
Telf. en fax. 075-6844256

Maarten Dragt, Looiersveld 40, 5121 KE **Rijen**,
Telf. en fax. 0161-231628

De vereniging is interactief en beheert ook een Internet Club:
<http://vrienden.clubs.nl/slovenie>

Binnenkort willen we onze site vernieuwen !!!

De vereniging werkt samen met de

Ambassade van de Republiek Slovenie in ons land:

Veleposlaništvo Republike Slovenije

Anna Paulownastraat 1, 2518 BA 's Gravenhage.

Telf. 070-310 8 690 Fax. 070-362 6 608

E-mail: embassy@slovenia.demon.nl

Wij sloven
ons graag
voor u uit.

Maar liefst 4x per week rechtstreeks van Amsterdam naar Ljubljana in Slovenië.
Uitstekende doorverbindingen naar Prestina, Sarajevo, Skopje,
Split en Tirana. Voor meer informatie en/of boekingen, bel Adria
Airways (010) 2083 606 of uw reisburo of kijk op www.adria.si.

ADRIA
ADRIA AIRWAYS